

Kužnja vank četrtik in
vse poštne vred ali
v Mariboru a pošilja-
njem na dom za celo le-
to 32 D. pol leta 16 D.
štet letu 8 D. Izven Ju-
goslavije 56 D. Naroc-
nina se pošlje na upravl-
ništvo »Slov. Gospodar-
ja« v Mariboru, Koroš-
ka cesta 5. List se do-
pošilja do odpovedi.
Narocnina se plačuje v
Mariboru. — Telefon inter-
urban št. 113.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru,
Koroška cesta št. 5.
Rokopisi se ne vračajo.
Upravništvo sprejema
narocnino, inserate in
reklamacije.
Cene inseratov po do-
govoru. Za večkratne
oglasne primeren popust.
Nezaprte reklamacije su
poštne proste.
Čekovni račun poštnega
urada Ljubljana 10.603.
Telefon interurb. št. 113.

52. številka

MARIBOR, dne 10. decembra 1925.

59. letnik

Poslanec Bedjanič obsola gospodarstvo sedanje vlade.

V seji narodne skupščine dne 30. novembra je poslanec Andrej Bedjanič govoril proti dvanajstinam in izmozgavanju Slovenije po visokih davkih. Izvajal je sledeče:

Dvanajstine in njih nove postavke poleg že prej obstoječih samo potrjujejo neenakosti in spričujejo namovo kričeco krivico, da slovensko ljudstvo pač ima dolžnosti do države in njene uprave, a nima nobenih pravic. Državna uprava ne uvaža niti njegovih gospodarskih razmer, niti njegovih gospodarskih potreb in celo zakonitim obveznostim napram našim krajem in občinam finančna uprava ne zadošča in jih ne izpolnjuje.

Zato je tudi stališče, ki ga moram zavzemati jaz s svojimi tovariši samo po sebi dano in moram obžalovati vse one tovariše, ki kljub zastavljanju in zamerjanju Slovenije in drugih prečanskih krajev od strani centralistične državne uprave in njene sedanje vlade glasujejo za take predloge in s tem odobravajo storjeno krivico, katera se je s takim postopanjem prizadejala slovenskemu narodu.

Pri tem imam edino upanje, da jim bodo volilci dali mesto kroglice (Franjo Smodej: Nekaj drugega!) nekaj drugega ter jim njihovo početje, ki je škodljivo vsem slojem našega slovenskega naroda primerno plačali.

Dovolite, gospodje, da dokažem svojo trditev s podatki iz predstojnega predloga.

Kak proračun dela Radič?

Vzemimo najprej ministrstvo prosvete. Na mestu ministra prosvete stoji mož, ki načeljuje stranki, ki pravi, da hoče dvigniti splošno in strokovno izobrazbo kmetskih slojev.

Oglejmo si malo, katere postavke je gospod minister prosvete v sedanjih dvanajstinah povisal oziroma novno uvedel in iz tega bomo videli, kakšne so besede in kakšna so dejanja.

Po proračunski postavki 248. se zahteva za učiteljske in državne učiteljske za podpore in stipendije svota 1.000.000 dinarjev. Gotovo je to namen, da se povzdigne obisk teh šol in dobimo več učiteljev. To je samo na sebi gotovo hvaljevredno, toda čudno je, da vlada istočasno zapira dobre in priznane katoliške zavarovalnice (Stefan Faleš: Najboljšel), ki so narodno in stro-

kovno najboljše vzgajali učiteljice, kakor se je to zgodilo v Mariboru, Ljubljani in v Zagrebu. (Dr. Bazala: Taj zavod obstoja več 70 godina.)

Za Sokolo 100.000 dinarjev — a poplavljeni morajo čakati.

Govorimo o varčevanju, istočasno pa po isti partiji 248. pozicija 9, daje minister prosvete Sokolu v Skoplju 100.000 dinarjev za zgradbo Sokolskega doma. (Franjo Smodej: Sokolu daje naša vlada podpore, po poplavljenju pa še do danes niso dobili niti pare podpore!) Sokol je popolnoma privatno društvo. Vsakdo bi moral imeti enake pravice. Če že podpirate Sokola, potem bi morali prav tako podpirati tudi Orlo, ker smo vendar državljani ene in iste države. Znano je tudi, da je Skoplje zelo bogato mesto in ako hoče imeti svoj Sokolski dom, naj si ga zgradi samo s svojim denarjem. Zato ni prav nobene potrebe, da se za ta namen daje v dvanajstinah tako visoka svota. Imamo pač nujnejše in bolj neizbežne potrebe, kakor je ta.

Za šport 70.000 dinarjev — za uboge šole v Sloveniji nič.

Še bolj čudno je, ako minister prosvete daje športnemu klubu »Jugoslavija« kar 70.000 dinarjev podpore. Kakšno prosvetno delo pa vrši to športno društvo? To društvo, bi se moralo samo vzdrževati, če hoče obstojati. (Franjo Smodej: Koliko podpore so pa dobile naše siromašne šole? Niti flika ne dobijo!) Če se hočejo razni športniki razvedriti in okrepiti, naj gredo na kmete in naj tam delajo, kakor dela naš kmet, ki se mora od rane zore do trdega večera truditi in mučiti za kosček kruha. (Franjo Smodej: Kmet dobi davke za to!)

Za gledališče v Beogradu deset milijone.

Za beograjsko gledališče izdajo poleg dosedanjih 5 milijonov 1 in četrt milijona dinarjev novih izdatkov. Ravno tako imamo celo vrsto novih postavk za beograjsko vseučilišče, a za Ljubljano prav nič. (Fr. Smodej: Čujmo, čujmo!) Ako je Ljubljana od gospoda ministra prosvete tako »ljubljena« (Franc Kremžar: Je ljubljena radi davka, ki ga plačuje državi!), potem se mi lepo zahvalimo za takšno ljubezen. (Živahno pritrdjevanje in ploskanje na levi.)

Za luksuz daje minister Radič milijone, a ubogi ljudje še za sol nimajo ...

Dajejo se podpore športnim društvom, dajejo se podpore za luksuz, dajejo se za gledališča (Franc Kremžar: Neenakomerno!), medtem ko hrvaški in slovenski kmet, Prekmurec in Haložan nimata denarja

niiti za sol. (Josip Klek: Saj soli niti dobiti ni!) Medtem ko izdaja vlada za take nepotrebne stvari tako ogromne svote, se za po zadnjih poplaval oškodovane še do danes ni prav nič zganila.

Ob bajnih in luksuznih razsvetljavah, ki jih gledališčem omogočujejo povišane postavke ministrstva prosvete, plešejo v zabavo sitim bogatinom razne plešalke, medtem ko v dolgih zimskih večerih ubogi delavec, ubogi kmet nima niti petroleja, da bi mogel izvrševati svoje domače delo.

Tudi to živo osvetljuje vladno pojmovanje o socialni dolžnosti in Radičevi »kmetski gospodarski« politiki. To poudarjam posebej jaz kot slovenski kmet. (Pritrdjevanje na levi.)

Krivice, ki se godijo slovenskim duhovnikom.

Ministrstvo ver je pač predložilo precej novih izdatkov, toda starih socialnih krivic napram slovenskemu duhovništvu ni popravila. Stara neenakost v tem oziru, ki smo je že tolikokrat poudarjali in ožigosali, je ostala naprej. Mi ne zahtevamo prav nobenih posebnosti, nobene predprave za slovensko duhovščino, ampak zahtevamo s polnim pravom na podlagi ustave in zakona le dosledno enakopravnost s pravoslavnimi duhovništvom. Nič več in nič manj! Nesebično in požrtvovalno vzgojno delo našega duhovništva to upravičeno tirja in tudi zasluži.

Občinske tajnike v Srbiji plačuje vlada, a v Sloveniji so tajniki brezplačni sluge oblasti.

Kot praktičen poznavalec dela in delokroga občinskih somauprav, se moram z vso odločnostjo zavarovati proti praksi, da povišuje notranji minister pomoč občinskim delovodjem (tajnikom) za srbijanske občine, našim občinam pa za delo v prenešenem delokrogu ni dal še niti pare. (Janez Brodar ironično: Zopet enakopravnost!) Tudi tukaj vidimo v praksi toliko hvalisano »enakopravnost«, ki je dejansko po tolikih letih obstoja naše države naravnost sramota za naše medsebojne razmere, za pojmovanje o pravi-
cah in dolžnostih države do državljanov in obratno. (Klici na levi: Tako je!) Za srbijanske občine je vedno dovolj denarja na razpolago, a za naše slovenske, ki imajo toliko posla posebno s političnimi in vojaškimi oblastmi, pa niti pare. (Franjo Smodej: Zato, ker jim delajo zastoj, pa razpuscajo občinske zastope.)

Za bolnišnice nimajo denarja.

Bolnice v Sloveniji so brez vsakih kreditov, a minister kupuje istočasno za milijone kopališča. Naše

kovnjake-naravoslovce, izkopljemo tisti zagonetni kostenjak ter pogledamo, čegav da pravzaprav je.

»Bi bilo res najbolje —«

V.

Pri Inni se oglašajo snubci.

V predmestju Baltimore se je ustavil avto pred staro dvonadstropno hišo.

Mož štiridesetih let, krepke polne postave, samozavestnega nastopa, pa z neprijetnimi, odbijajočimi potezami v obrazu, je izstopil, odlovil vozača in odšel v hišo.

V knjižnici je sedel gospod profesor Porter ter se uglabljal v velevažna vprašanja o prazgodovini človeštva. Ko mu je sluga naznanil obisk, si je komaj še snel očala, pa je že stal prišle pred njim.

»O — gospod Canler! Me veseli!« je dejal. Obraz pa mu je legel v zabrižene gube in iz glasu mu je donela zadrega. »Kako je? Sedite vendar, prosim!«

»Dober večer, dragi profesor!« je pozdravil Canler in stisnil starcu roko.

»Na vso srečo ste prišli še o pravem času, gospod Canler! — Ine odide v par dneh v Wisconsin. Skoraj bi jo bili zgrešili. Saj ste prišli pravzaprav k njej? Seveda —! Koj jo dam poklicati.«

»Hvala, profesor! Prišel sem predvsem k vam!«

»Ah —! Me veseli —! Me veseli!«

Spet so mu neprijetne misli nagubale čelo in njegov glas je izdal vse drugo ko pa veselje nad obiskom. Raztreseno si je nataknil očala, jih spet snel, pričakoval je gledal gosta in nemirno premikal nogi.

»Gospod profesor, je začel bankir Robert Canler počasi in premišljeno in kakor bi vsako besedo tehtal. »Gospod profesor, prišel sem nočej, da izpregovorim s vami končno besedo o lai.

LISTEK.

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

Spomnil se je pisma, ki ga je pisala Arnotu. Izmečno ga je v pismu vabila, naj pride za njo v Ameriko. Vsikdar bo dobrodošel —.

»Ne vem!« je odvrnil Trzan trpko.

Vstala sta in počasi stopila k oknu, zamišljena zrla v vrvenje pariške ulice ter pohajala vsak za svojimi mislimi.

»Pa dolgo traja tisto primerjanje —! Je pomislil Arnot in po strani pogledal k mizi.

Zelo se je začudil —.

Policijski kapitan ni več primerjal odtiskov —.

Naslonjen nazaj je sedel v stolu in hlastno pregledoval drobne vrstice Claytonovega dnevnika.

Arnot je zakašljaj.

Uradnik je dvignil glavo in naglo položil prst na usta.

Arnot je razumel migljaj ter se molče spet obrnil k oknu.

»Gospoda!« ju je tedaj glasno poklical policist.

Stopila sta k njemu.

»Stvar ni tako enostavna, kakor sem si mislil, je pravil. »Zadeva je velevažna, mnogo, da, vse zavisi od pravilne rešitve. Ne upam si sam izreči končne sodbe.

Pa saj imamo strokovnjake! Izkušen je, reševal je že vprašanja, ki je pri njih šlo za življenje. Zal da ga trenutno ni v Parizu. Črez dober teden pa se vrne.

Pustila gospoda dotedaj zadevo v svojih rokah! Črez par dni, kvečjemu v desetih dneh vama lahko odgovorim!«

»Škodalo« je dejal Arnot. »Upala sva, da že danes dobiva odgovor. Gospod Trzan mora namreč v par dneh odpotovati, koj ko dobi parnik.«

»Ne moreta čakati?«

»Ni mogoče«, se je oglašil Trzan. V Ameriko pošujem, zadeva je zelo nujna.«

»Nič ne del čemu pa imamo brzovjav —! Pustite gospodu Arnotu svoj naslov. Ko konča naš večak svoje delo, ga obvestim in brzovjavno vam naznani, kaj smo našli. — Če pa bomo gotovi še pred vašim odhodom, je pa še bolje, kajne?«

»Kako sodite o zadevi, gospod kapitan?«

»Ni dvoma, odtiski so si podobni, gospod poročnik! — Pa kakor rečeno, premalo sem večak, da bi si upal dati obvezen odgovor o taki važni, vse odločujoči zadevi. Počakajmo na strokovno sodbo!«

Poslovila sta se.

Arnot je prepričeval Trzana o nezmotljivih uspehih moderne kriminalistične vede in pravil, da bo v par dneh najden dokaz za njegovo trditev. Trzan ga je mirno poslušal.

»Zame je tretji, otroški kostenjak v Claytonovi koči prejkoslej težkoča, ki mimo nje ne morem, pa če so si odtiski še tako podobni«, je dejal po dolgem molku.

»Torej ni druge pomoči«, se je kregal Arnot napol v šali napol v jezi nad tmastim nevernim Tomažem, »ko da gremo doli v Afriko, vzamemo seboj stro-

Denar

Iz od nekega časa postal redek. Vedno težje postaja pridobivati si ga. Ali življenje primorava vsakega na borbo za obstanek in kdor hoče v tej borbi zmagati, mora biti zdrav,

bolnice morajo delati dolgeve ne morejo izplačati dobaviteljem dolžni. Svot za hrano bolnikom in druge potrebe. Naše bolnice takorekoč samo še životarijo in ne morejo nikakor zadostiti svojim nalogam.

Za naše vjetnike v Rusiji.

Grajiati moram posebno še to, da se naša država ni pobrigala, da bi imela kako zvezo oziroma da bi uredila diplomatske zveze z Rusijo. To moram grajiati še posebno radi tega, ker je še danes v Rusiji oz. v sibirskih pokrajinah veliko naših državljanov, ki tam neizrečeno trpijo in bi se radi vrili domov, a se ne morejo vrniti. (Franc Kremžar: Sedaj bo šel Radič po njé. — Franjo Smodej: 10.000 jih je še tam.) Naša država oziroma vlada se pa ne briga za to, da bi svoje državljane spravila v domovino. (Janez Brodar: To je »človečanstvo!«)

Zalostne razmere pri vojaštvu.

Gospodje, ako pogledate postavke za ministrstvo vojne in mornarice, vidite, da so te postavke izredno visoke. Tako imamo na primer postavko, ki se tiče nabave za ljudsko prehrano, ki znaša 30 milijonov din. To je ogromna številka. Če pogledamo, kako se naše vojaštvo prehranjuje, če pogledamo, kakšne zlorabe se delajo ravno pri hrani našega vojaštva, vidimo, da je ta številka prevelika in to zlasti sedaj, ko so padle cene kmetijskim pridelkom in vsem živlom.

Da vidite, kako se uporablja ta denar, naj navedem samo dogodek, ki se je zgodil za časa orožnih vaj preteklo jesen. V Krivi Palanki je pri 4. pionirskim bataljonu komandant mesto, da bi dajal vojakom vso hrano, ki jim gre (Franc Kremžar: Naj to sliši vlada!), je vojakom hrano pritrgoval in jo porabil za svoje svinje in za prehrano luksuznih živali. (Ivan Vesenjaj: Za kakšne?) Za lisice. Ta komandant je vzel vojakom vsak dan 4 kg mesa, da je hranil 2 njim lisice.

Naše ceste zanemarjajo.

Poglejmo dalje »delo« ministrstva za gradjevine. Ministrstvo ima sicer veliko postavko za grajenje novih cest in vzdrževanje državnih cest, a za Slovenijo ni nobene pare. Gospodje, ki ste poznali ceste v Sloveniji pred vojsko (Franjo Smodej: Krasne so bile!) in ki jih poznate danes, morate priznati, da je velikanski razloček med tedanjim in današnjim stanjem in da se nahajajo naše ceste naravnost v strašnem stanju. Naši okrajni zastopi oziroma cestni odbori ne dobe od ministrstva (Franc Kremžar: To je sedaj ministrstvo za izenačenje cest. — Veselost!) tistega, kar jim gre po zakonu. Država dolguje težke milijone našim okrajnim zastopom oziroma okrajnim cestnim odborom. Ako se ne bo država pobrigala tudi za ceste v Sloveniji, potem bodo te ceste popolnoma propadle in ne bo mogoč noben promet. Davki se zvišujejo (Josip Skoberne: Ceste pa znižujejo. — Smeh.), finančna oblast pod sedanjno vlado pa ne plača niti tistega, kar bi po zakonu morala izplačati. Ustavljene so vse doklade našim ob-

vez in uporen. Zatorej uporabljamo pri utrujenosti, onemoglosti, nerzi in vsled tega povzročenem nespanju Fellerjev blagodišči »Elsafluja«, ki osvežuje, krepi mišice in živce, lajša bolečine. Kot nam vedno iznova potrjujejo, Fellerov Elsafluja tudi pri močnih reumatičnih bolečinah izvrstno deluje. Dober kosmetikum. Močnejši, štedljivejši in boljšega delovanja kot francosko žganje, 6 dvojnatih

činam. Gospodje, kdor pozna pravo občin, ta bo gotovo vedel, da kakor država ne more uspevati brez proračuna, tako tudi občina ne more uspevati brez do klad.

Radičeva vlada nima srca za kmeta.

V ministrstvu poljoprivrede ne vidimo nobene postavke za povzdigo kmečkega stanu. (Franc Kremžar: To je ministrstvo za povodnji. Veselost.) Vsakdo pozna danes težki položaj našega kmeta. Vsem pridelkom, ki jih ima kmet, so cene padle. Padle so cene pri živini, pri lesu in sploh pri vseh kmetijskih pridelkih, a kmetijsko ministrstvo nima nobene postavke, da bi se ta težek položaj našega kmeta zboljšal.

Težke elementarne neizgode in težke poplave so zadale v zadnjem času celo našo državo, posebno pa še naše slovenske kraje; toda naša vlada se še ni do danes prav nič zganila in ni dala tem siromakom še nobene podpore. Cele občine, celi okraji in cele pokrajine

ali 2 veliki specialni steklenici za 63 din., 12 dvojnatih ali 4 velike specialne steklenice za 99 din., 36 dvojnatih ali 12 velikih specialnih steklenic za 250 din., že obenem zabojem in poštnino razpošilja po povzetju ali proti vnaprej poslanemu denarju lekarnar Eugen V. Feller v Stubič Donji, Elsatrg 341, Hrvatska. — Posamenze steklenice Elsafluja po 10 din. v lekarnah in sorodnih trgovinah.

so bile pod vodo, a ubogi ljudje, ki so v nekaterih krajih izgubili vse svoje imetje, še niso dobili niti pare podpore. Vse je propadlo, propadla so živila, propadla je živina, a vlada se ne zganja, da bi tem ubogim ljudem pomagala. (Franjo Smodej: Rušijo se jim hiše.) Rušijo se hiše in to zlasti v Prekmurju, a naša vlada nima smisla, da bi ljudem pomagala. (Franjo Smodej: Naša vlada se ne bo zganila, če se prav pri nas porušijo vse hiše. Tukaj v Beogradu bo že gradila palače.)

Za regulacijo Drave nimajo pare.

V kmetijskem ministrstvu tudi ne najdemo nobene postavke za regulacijo naših rek. (Ivan Vesenjaj: Z nas je nujnost, a za Beograd denar. — Klici na levici: Tako je.) V preteklem zasedanju, in sicer dne 25. junija sem stavil nujni predlog za regulacijo Drave. Vlada je sicer sprejela nujnost mojega predloga, ki ga je izročila finančnemu odboru. (Ivan Vesenjaj: To je bilo vse.) S tem, da je izročila predlog finančnemu odboru, je tudi pokopan za večnost. (Štefan Falež: Drava je

Poslušaj, bebica moja!

Da je perilo lepo bleščeče in ima prijeten vonj, se mora prati vedno le z »GAZELA«-milom, ki je najboljši domači izdelek.

GAZELA MILO

Moja srčna želja vam je znana in velikodušno ste mi tudi dovolili, da sem se smel približati vaši gospodični hčerki.

Profesor Porter je nemirno menceal na stolu. Kadar koli je Canler govoril o Ine, vsikdar je bil nemiren. Bogvedi zakaj. Saj je bil Canler za Ino sijajna pridobitev.

»Ampak Ine —, je nadaljeval Canler, — nje pa ne razumem! Danes ima en izgovor, jutri drugega. Zdi se mi, da si vsakikrat oddahne, kadar se poslovim.«

»Bežite bežite!« je skodoželjno ugovarjal profesor in gube v licu so se mu zadovoljno režale. »Bežite bežite, gospod Canler! Ine je ubogljivo dete. Stori la bo kakor ji bom jaz naročil.«

»Torej še vedno smem upati na vašo pomoč?« je prašal Canler vidno olajšan.

»Seveda seveda! Kakor sem dejal!« je nervozno hitel profesor Porter. »Kako morete sploh dvomiti o tem? Saj sem vendar bil na vaši strani!«

»Tisti mladi Clayton, veste —! je razkladal Canler z nezaupnim glasom in obojavljaje se. »Tisti Clayton —! Ze par mesecev se potika tod in se muza krog gospodične Ine.«

Ne vem sicer, ali se gospodična Ine briga zanj ali ne. Pravijo pa, da je podedoval imeniten naslov in še imenitnejše premoženje po svojem stricu. Nič čudnega bi torej ne bilo, je pravil in neprijetne poteze na licu so se mu še poglobile, če bi jo končno vendarle pregenil in premočil. Razen ce —.

»Bežite bežite, gospod Canler! Razen če kaj —?«

»Razen če«, je dejal Canler počasi in s skoraj grozečim poudarkom, »če bi se vam ne zdelo primerno, da se z Ino koj poročiva —.«

»Saj sem ji že pral in pravil, da bi bilo za nas vse najbolje«, je boječe in otožno odgovoril Porter. — »Tako mlado dekle stane vedno več, čimbolj se bliža možilvi«, je tarnal. »Naše gospodinjstvo je preskromno in ne dosleza več stroškov, ki je zahtevajo njene družabne obveznosti.«

»In kaj je odgovorila —?«

»Odgovorila je, da ji še ni za možitev in da lahko živimo na materini farmi v Wisconsinu. Tam da bo življenje cenejše, pravi.«

Farma ne nese mnogo. Pa skromno se da od nje živeti. In še nekaj malega bi ostalo. Vsaj najemniki so si dosedaj še vsako leto nekaj dali na stran.

Kakor rečeno, gospod Canler, v par dneh odidemo v Wisconsin. Gospod Filander in gospod Clayton sta že odpotovala, da pripravita in uredita stanovanje.«

»Clayton —?« je vzkliknil Canler vidno vznemirjen in nezadovoljen. »Čemu pa on —? Zakaj pa meni niste ničesar povedali —! Prav rad bi bil šel in poskrbel za vašo udobnost!«

»Ine pravi, da smo že itak preveč vaši dolžniki.«

Canler je odprl usta da bi odgovoril, ko so zašusteli lahni koraki na hodniku.

Ine je vstopila.

»O — oprostite!« se je ustavila na pragu. »Misli la sem, da so oče sami —.«

»Le jaz sem na obisku, gospodična!« je hitel Canler in živahno vstal. »Le vstopite, prosim. Prav nič naju ne moti! Še čisto prav ste prišli! Kar k nama prisedite! O vas sva govorila —.«

»Hvala!«

Ine je sedela na stol, ki ga ji je Canler uslužno ponudil.

»Hotela sem povedati očetu, da je Tobey prišel. Pomagal bo namreč očetu pripraviti knjige, ki je vzame seboj. Sicer jih bo spet naložil toliko kakor tistikrat ko smo šli v Afriko. Si je tudi mislil naložiti celo knjižnico —.«

»Tobey je prišel —?« se je hlastno oglašil gospod profesor. »Zelo dobro! Jako dobro! — Govoriti moram z njim. Kje pa je?«

»Zunaj v veži se pogovarja z Barbo. — Ampak, oče —!«

»Jako dobro! Koj ga poiščem. — Zelo dobro! Oprostite, otročiča, za trenutek —!«

In že je stari mož s sumljivo naglico smuknil skozi vrata.

Komaj pa so se vrata zaprla, se je že Canler tudi lotil Ine.

»Poslušajte, gospodična Ine«, je dejal kar brez ovinkov, »kako dolgo me še mislite za nos voditi? Od bili me niste, obljubili pa tudi še niste!«

Naj bo dovolj odlaganja in čakanja in izgovarjanja! V par dneh se lahko poročival čul sem, da hočete v Wisconsin odpotovati. Želel bi da bi bila poročena še pred odhodom —. Sicer pa želi tako tudi vaš oče, kakor veste!«

»Vem —.«

Šepetaje, komaj slišno je odgovorila Ine. Poblede la je. Stisnjene ustnice so se ji rahlo tresle, v oči so ji silile solze. Pa hrabro se je premagovala.

Za hip je molčala, nato pa je dvignila glavo, mirno, ledeno hladno je govorila.

»Ali se zavedate, gospod Canler, da me — kupujete, če me silite k poroki? Kupujete za peščice be-raških dolarjev —?«

(Dalje prihodnjik.)

hitrejša nego finančni odbor.) Ze od preobrata sem se vedno borimo za to, da se naše divje in razdirajoče reke spravijo v takšno stanje, kakoršno bi morale biti. Vsem je znano, da je Drava najbolj divja reka, ki vsak čas menja svojo strugo in odnaša tisoče in tisoče hektarjev plodne zemlje. Drava ogroža cele vase, posebno v plujskem in ormožkem okraju, kjer padajo hiše v vodo, a naša vlada se ne zgaane in inia za vse naše pritožbe samo gluha ušesa.

Izvoz vina ovirajo.

Mi imamo, kakor je znano, tudi trgovsko pogodbo z Nemško Avstrijo. Po tej trgovski pogodbi z Nemško Avstrijo bi smela izvažati naša država v Nemško Avstrijo 80.000 hl vina na leto. Ne vem pa, ali je vlada obvestila naše obmejne carinarnice o tej pogodbi ali ne, ker obmejne oblasti delajo trgovcem, ki prihajajo iz Avstrije, da kupijo naša vina, velike zapreke, jih zadržujejo po cele tedne na postajah in jim ne dovolijo prevažati vina.

Iz vsega tega, kar sem tukaj navedel, izhaja čisto jasno, da mi ne moremo odobravati centralistične finančne politike, ki ne daje za slovenske kraje prav ničesar. Zato izjavljam in v imenu svojih tovarišev, da bomo glasovali proti predloženim dvanajstinam. (Zivahno odobravanje in ploskanje na levici.)

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Delovanje parlamenta je bilo zopet prekinjeno za en teden, do prihodnjega četrka. Vlada nima dovolj materijala, da ga predloži parlamentu. Razlog za to nedelavnost vlade leži v prvi vrsti v vedno večji nesposobnosti Pašičevi za delo. Starost in bolezen, ki se zopet pojavlja, ga ovirata. Tudi Radič ni prinesel večje agilitetnosti v vlado. On ni za delo, nego samo za govorjenje. V njegovem ministristvu, kjer je navadno navzoča cela družina, se kopičijo nepodpisani akti.

V radikalnem klubu se najbolj čuti, da se staremu Pašiču zdrknili vajeti iz rok. Ze prej so postojale v radikalnem klubu takozvana dvorska in Pašičeva struja, sporazumaška (Ljubo Jovanovičeva in velesrbska struja (Pašičeva), sedaj so se v klubu pojavile še različne pokrajinske struje, tako da je nesloga v radikalnem klubu vse večja. Tudi v Radičevem klubu ni pravega soglasja. Klub nima v politiki nič govoriti. Odkar je Radič v Beogradu, odločuje sam s svojo družino politiko kluba, klub ima samo ubogati in poslušati. Zraven pa prihajajo neprenehoma vesti iz volilnih okrajev, da so volilci nezadovoljni s politiko Radičevega kluba, ker tako očito podpira Pašičev centralizem in njegovo protihrvatsko politiko. Zato so zelo verjetni glasovi, da bodo v prihodnje še nekateri poslanci izstopili iz kluba.

Sedanja vladna večina je seveda dovolj močna, da izdrži vse naskoke v parlamentu. Njena slabost obstoji samo v starostni nesposobnosti Pašičevi in nepreračunljivi brbljavosti Radičevi. Poslednja se seveda ne da zdraviti, pač pa se misli na to, da bi se zamenjal Pašič. Mnogo se imenuje tudi kot naslednik Pašičev sedanji minister zunanjih poslov dr. Ninčič. Drugi imenujejo Ljubo Jovanoviča, Radiča se misli držati v vladi do skrajnih mej mogočnosti, dokler se pred narodom dovolj jasno ne kompromitira in dokaže, da je bilo vse, kar je narodu obetal v opoziciji, le varanje volilcev.

Davki bodo tudi nadalje največje in najtežje breme za delovno ljudstvo. Majhne olajšave, ki so dovoljene v zadnjih dvanajstinah, se bodo nadomestile s tem, da se bo pri odmerjanju drugih davkov navijalo, kajti sedanja vlada državnih davkov ni znižala, ampak povečala. Državna uprava ni dobra, ni štedljiva, ni urejena. Korupcija še vedno ni izumrla. Zapravljivost, posebno v Beogradu, je na dnevnem redu. Ljudstvo si ničesar tako ne želi, kakor pošteno vlado, ki bi dobro go spodarila in olajšala ljudstvu davčna bremena.

Trgovina in industrija se ne razvijata zaradi prevelikih davkov, železnih in carinskih tarifov. Vsled tega ljudje nimajo dela. Nihče za te siromake ne skrbi. Zato je pa velike važnosti, da se vsi delovni krogi naše države zanimajo za volitve v Delavske zbornice, ki se bodo kmalu po večini okrožij vršile. Delavske zbornice se nahajajo v Ljubljani, Zagrebu, Splitu, Sarajevu, Novem Sadu, Podgorici, Skoplju, Beogradu. Ker je Davidovič-Koroščeva vlada finančno omogočila delovanje zbornic, pričakovati je od njih mnogo koristnega dela. Krščansko-socialni krogi naj ne pustijo nikjer v državi teh volitev iz vida.

Nesoglasja med našo vlado in Vatikanom radi svetojerm. zavoda je pokazalo, da je mnogo kulturno-bojnega razpoloženja v naši javnosti. Čeprav je bil Vatikan v pravu, vendar je kar deževalo napadov nanj in na katoliško Cerkev. Katoliški krog so se dobro držali in naskoke odbijali. Strastni dr. Smolaka, ki je v svoji diplomatski nesposobnosti zakrivil cel slučaj, ne vodi več našega poslanstva v Vatikanu. Postal je bolan.

Hrvatske in slovenske prosvetne organizacije pripravljajo za božične in novoletne praznike po celi državi poučne tečaje in predavanja.

BOLGARSKO-GRŠKI SPOR PRED ZVEZO NARODOV.

V ponedeljek se je začelo redno decembersko zasedanje sveta Zveze narodov. Začelo se je z razpravo o bolgarsko-grškem sporu. Prvi je govoril bolgarski za-

Za celo Slovenijo

se vrši

velika božična prodaja

v veletrgovini

R. STERMECK, CELJE

do 24. 1. m. po strahovito znižanih cenah.

Tekstilna roba.		Trpežne molino blache		23. Modras zastor garnitura	
Vzorčast Etamin 53 cm	D 6.—	Bele gradl blache		42.—	Beli servijeti 60-60 cm tuc.
Modni Etamin 95 cm	17.—				
Vzorčast Krep 70 cm	9.—	Damsko perilo			
Pisan Cefir 68 cm	8.50				
Bela natur tkanina 80 cm	11.—	Srajca iz platna			
Finl močen šifon 82 cm	15.—	Srajca iz šifona			
Belo platno za prtice	25.50	Srajca iz finega batista			
Modni parhant 70 cm	15.—	Hlače iz šifona			
Krasni flanel 75 cm	14.—	Hlače iz batista			
Polvolna z efektom 100 cm	24.—	Kombineža krilo			
Trpežni ševjot 105 cm	29.—	Kombineža hlače			
Karo-volna za kostume 140	44.—	Pletenina.			
Modni ševjot 110 cm	38.—	Nogavice otročje			
Damsko sukno 135 cm	45.—	debele zimske			
Sukno za plašče 132 cm	74.—	1 dinar za vsako leto			
Ševjot-Kamgarn 142 cm	49.—	Moške nogavice			
Močno sukno 142 cm	75.—	Moške volnene nogavice			
Trpežni kamgarn 142 cm	86.—	Damske bombažne nogavice			
Konfekcija.		Damske flor nogavice			
Dekliške parh. obleke	D 42.—	Damske modno marm.			
Fantovski suknjeni kostum	190.—	Modni svileni šali			
Fantovska pelerina	90.—	Damske rokavice			
Plašči za deklice	170.—	Rokavice za moške			
Damski plašč	360.—	Cepice otročje			
Sportna flanel bluza	60.—	Cepice dekliške			
Sukneno športno krilo	75.—	Cepica in šal			
Damska flanel obleka	150.—	Damske maje			
Modne moške hlače	100.—	Damske reform hlače			
Jahalne hlače	125.—	Moška srajca			
Suknena moška obleka	520.—	Moška maja			
Moška kratka suknja	400.—	Telovnik moški			
Moški klobuki.		Telovnik za fante			
Volneni, ozki krajci	D 68.—	Sveter za moške			
Volneni, modna oblika	76.—	Sveter za fante			
Modni vol. klobuk	108.—	Damski žemper			
Finl volneni klobuk	125.—	Damski telovnik			
Plišast klobuk, finl	190.—	Modna roba.			
Klobuk iz zajce dlake	200.—	Plet. svil. samoveznica			
Specialiteta »IFA«	240.—	Svilena samoveznica			
Fantovski klobuki D 45.—	63.—	Težka modna svila			
Obutev		Moderna kravata			
Otročji močni čevlji 19-25	D 30.—	Trpežne naramnice			
Otročji močni čevlji 26-29	76.—	Moške podveze			
Otročji močni čevlji 30-35	102.—	Damske podveze s pasom			
Zenski nizki iz teletine	140.—	Moderna šport kapa			
Zenski nizki iz boksa	175.—	Damski žepni robci tucat			
Zenski nizki iz ševreta	205.—	Moški žepni robci tucat			
Zenski nizki iz laka	270.—	Svileni žepni robci kom.			
Zenski visoki iz teletine	155.—	Svilene apaske šerpe kom.			
Zenski visoki iz boksa	185.—	Torbarska roba.			
Zelo močni »gojzerji« 36-39	240.—	Močna listnica »Kroko«			
D 160.—, 40-46	155.—	Fina listnica »butik«			
Delavski čevlji	160.—	»Kroko« denarnica			
Moški iz teletine	160.—	»Kroko« torbica			
Moški iz boksa	185.—	Fina lak torbica			
Moško perilo.		Damski lak pasi 2 cm			
Srajca, pisana prsa	D 37.—	Damski lak pasi 3 cm			
Bela pike srajca	58.—	Damski lak pasi 4 cm			
Pisano modna srajca	86.—	Zepna ogledala			
Fina Irak srajca	128.—	Posteljna in namizna oprema.			
		Posteljna garnitura			
		Kavna garnitura barv.			
		Platnena jedilna garnitura			
		D 310.—			
		66.—			
		200.—			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			
		20.—			
		25.—			
		9.—			
		4.25			
		7.50			
		9.—			
		12.—			

Za vožnjo se povrne pri nakupu D 1000.— D 20.—, D 120.—, D 5000.— D 170.—, D 6000.— D 225.—, D 7000 D 10.000.— D 700.— D 15.000.— D 1500.— v blagu, Celje leži v sredini Slovenije ter je radi zelo ugodnih zvez z vlaki prihod v Celje iz vseh strani Slovenije od vseh strani jutraj, opoldan in zvečer. Postrežba tančno in hitro, ker je na razpolago celo prtilnice in uslužbencev.

nanji minister Kalfov, ki je izjavil, da je njegova država zadovoljna z odločitvami preiskovalne komisije, glede plačila 20 milijonov levov za materijalno škodo ter 10 milijonov levov za človeške žrtve in za druge škode prebivalstva. Bolgarska vlada pristaja tudi na priporočila vojaške in politične narave.

Nato je izjavil grški zastopnik Rendis, da njegova vlada odklanja bolgarske zahteve po odškodnini in predlaga, naj se Bolgarska obsodi v plačilo 50 milijonov drahem, ker preiskovalna komisija pred določitvijo odškodnine ni zaslišala Grčije. Grčija si pridružuje pravico, ako bo obsojena v plačilo, zaprositi mednarodno razsodišče v Haagu naj odloči, ali je dopustna obsodba v plačilo odškodnine tudi v slučaju, ako dotična stranka ni bila zaslišana. Končno je zahteval, naj se Bolgarija prisili, da izpolnjuje svoje dolžnosti glede razorožitve.

Svet Zveze narodov bo v tej zadevi nadaljeval preiskavo potom posebnega odbora.

VZHODNA ZVEZA PROTI ANGLIJI.

Rusija se je Japonski znova približala v vprašanju Kitajske. Glav. sov. glasilo »Pravda« piše, da sovjetska unija ne bo napravila v vzhodni Aziji nobenega koraka proti volji Japonske. Isti list naglašja, da so trditve an-

gleskega časopisja o ogroženih japonskih zahtevah v Kini lažnjive in da Japonci danes dobro vedo, kdo je njihov pravi prijatelj. Rusko časopisje pravi, da bo Japonska kmalu uv. dala, da je najbolje, če se Japonci, Kitajci in Rusi združijo proti Angliji.

Prireditve.

Središče. Vsak, kateremu je znana povest »Martin Krpan«, si je gotovo želel spoznati to orjaško postavo in na lastne oči videti njegove junaške čine. Čutil Na Stefanovo, dne 26. t. m., točno ob pol sedmih zvečer bo prijel na svoji kobilki »Luci« na oder Društvenega doma v Središču. Ker je na dan prireditve pričakovati velikega navala, se priporoča, zlasti okoličanom, da si kupijo vstopnice že v predprodaji, to je od 20. t. m. naprej pri gosp. Rudolfu Lukačiču v Središču. Sedeži 1. vrste 8 din., 2. vrste 6 din., stojšča 4 din.

Sv. Jurij ob Taboru. Vsled slebega vremena dne 19. novembra t. l. se na željo občinstva ponovi v nedeljo, dne 13. t. m., ob treh popoldne v cerkveni hiši gledališka predstava »Lovski tat«, združena z šaljivo licitacijo lepih predmetov. Dvoredna bo zakušana. Za obilno udeležbo se priporoča — Orlovski odsek.